

Svjetsko brodograđevno tržište – siječanj 2018.

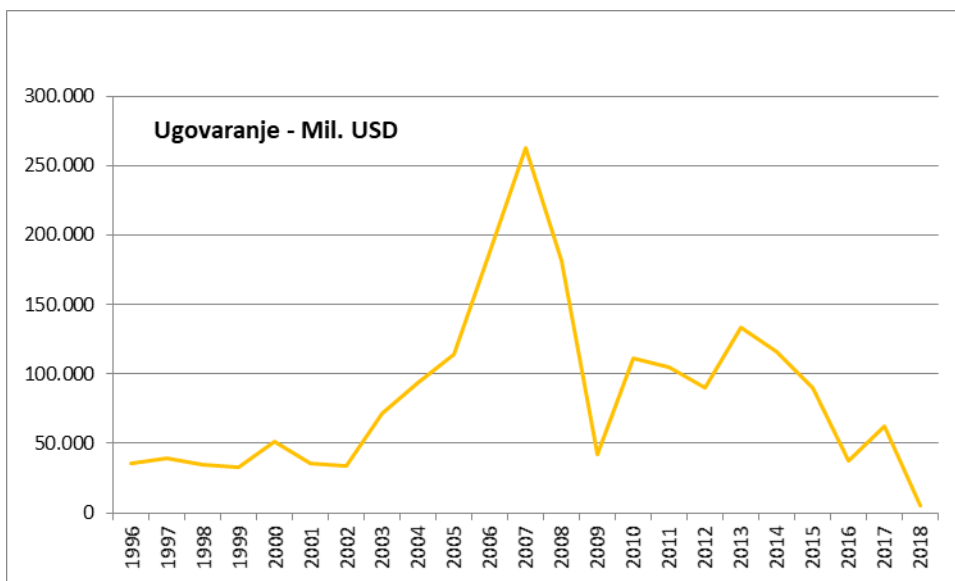
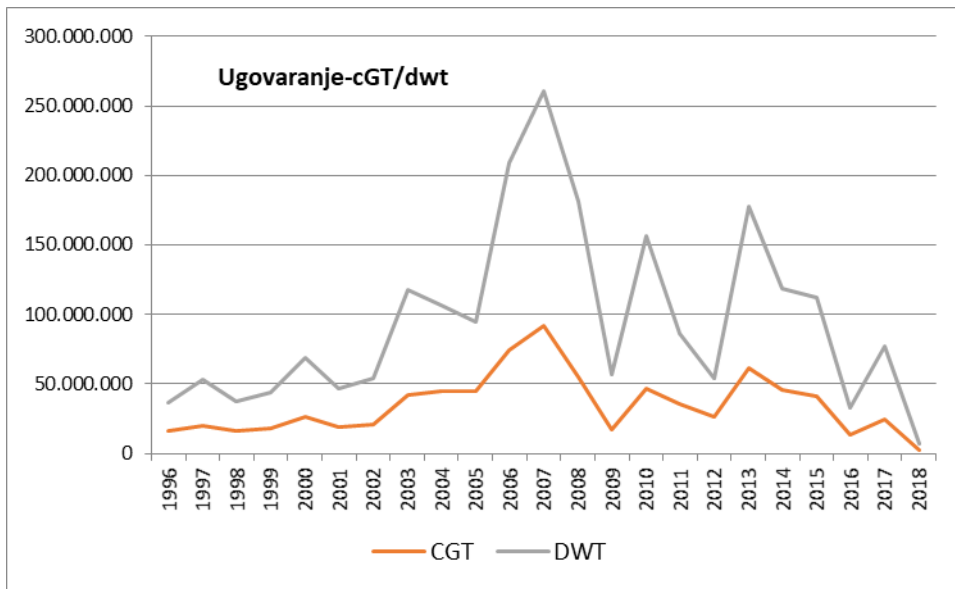
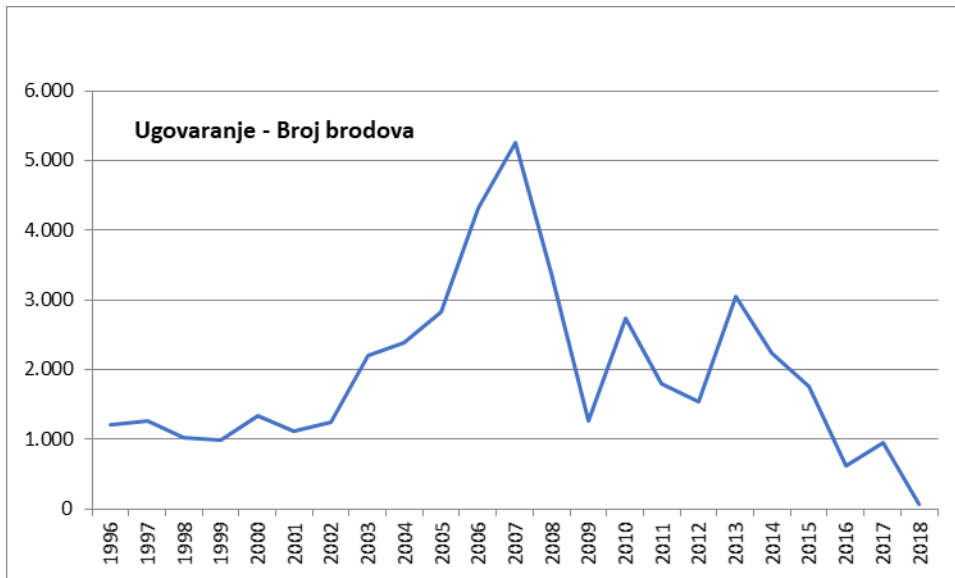
Općenito

Novi ugovori

Ugovaranje novih brodova u 2017. godini je u usporedbi s ugovaranjem u 2016. godini bilo u porastu i to po broju brodova porast za 57 %, po količini cGT-a za oko 88 %, te po količini tdw za oko 143 %. Prema tržišnim pokazateljima i statističkim podacima, 2017. godina je bila osjetno bolja godina nego 2016., no u usporedbi s nekim ranijim godinama, ugovaranje novih brodova je još uvijek na relativno niskim nivoima. Osjetni oporavak tržišta (u odnosu na 2016.), posljedično se odražavao i na relativan porast nivoa cijena novogradnji, kao i nivoa vozarina.

Početak 2018., ne daje razlog za pretjerani optimizam. Naime ugovaranje s početka godine govori o padu količine ugovorenog brodovlja u odnosu na 2017. i to za oko 12 %. Ovakav početak se donekle mogao i očekivati obzirom da je početak godine gotovo uvijek u pravilu lošiji period ugovaranja u odnosu na cijelu godinu.

	Broj brodova	Mil. cGT	Mil. tdw	Mld. USD
1996	1.204	16,7	36,2	35,9
1997	1.254	19,6	52,8	39,2
1998	1.031	16,5	37,2	34,7
1999	982	17,9	43,6	32,5
2000	1.339	26,4	68,9	51,2
2001	1.113	18,7	46,6	35,8
2002	1.243	20,6	53,8	34,2
2003	2.191	42,5	118,1	71,9
2004	2.385	45,3	106,3	94,1
2005	2.822	45,1	94,8	114,2
2006	4.316	73,9	209,3	187,9
2007	5.244	91,9	260,2	262,9
2008	3.383	55,2	181,4	181,9
2009	1.256	17,3	57,1	41,7
2010	2.739	46,6	156,1	111,0
2011	1.793	36,0	86,3	104,6
2012	1.533	26,2	54,0	90,4
2013	3.051	61,1	177,8	133,9
2014	2.240	45,3	118,8	115,0
2015	1.738	40,5	112,4	90,0
2016	607	13,0	31,8	37,1
2017	955	24,4	77,4	62,0
2018	63	2,3	7,0	5,0

Od 63 ugovorena brodova u siječnju 2018. godine, sa 2,3 mil. cGT-a i 7,0 mil. tdw, ukupne vrijednosti 5,0 milijardi USD, najveći broj brodova ugovorila je Kina - 31, Kina je također vodeća po količini cGT-a (0,9 milijuna cGT) i po vrijednosti ugovorenih brodova - 1,7 milijardi USD; hrvatska brodogradilišta u 2018. godini za sada su ugovorila 1 (jednu) plovnu jedinicu, manje vrijednosti.

Od ukupne količine ugovorenog brodovlja u svijetu u 2018. godini (mjereno u cGT-ima), na kontejnerske brodove odnosi se oko 28 %, na brodove za rasuti teret oko 27 %, LNG plinske tankere oko 15 %, na LPG plinske tankere oko 9 %, na tankere (uključivo tankere za kemikalije, sirovu naftu, naftne produkte) otpada oko 8 %, na putničke brodove oko 7 %, te na offshore brodove oko 3 %.

Početak 2018. prisutan je trend stagnacije potražnje većine tipova brodova, osim tržišta kontejnerskih brodova, koje u odnosu na 2017. pokazuje veliki pozitivni pomak. Ovoj činjenici je doprinijelo ugovaranje serije od 12 kontejnerskih brodova kapaciteta 11.000 TEU svaki, u japanskom brodogradilištu Imabari Shipbuilding, Saijo, za japanskog brodograditelja Shoei Kisen Kaisha (brodarska kompanija u vlasništvu brodogradilišta Imabari).

Najveći pad ugovorenog brodovlja u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu, zabilježen je kod RO-RO brodova i kemijskih i specijalnih tankera (100 %), brodova za opći teret (74 %), offshore brodova (63 %), putničkih brodova (40 %), tankera za sirovu naftu (29 %), te brodova za rasuti teret (10 %).

Ostali tipovi brodova bilježe porast ugovaranja u rasponu od 63 – 246 %, s tim da je najveći porast kod LPG plinskih tankera (246 %), dok je od ostalih tipova brodova veći porast ugovaranja zabilježen kod LNG plinskih tankera (168 %).

Isporuke

U periodu od 1990., svjetske isporuke trgovačkih brodova su prolazile kroz različita stanja, no generalno se može reći da su najbolje godine bile od 2010. – 2012. (i to po svim promatranim parametrima), u kojem periodu se isporučivalo prosječno godišnje oko 2.930 brodova, sa oko 158 mil. DWT i 51 milijun cGT. U 2017. godini, svjetska brodogradilišta su isporučila ukupno 1.472 broda, s oko 97 milijuna DWT i oko 33,1 milijuna cGT. Uspoređujući stanje u 2017. godini sa „zlatnim godinama“ proizlazi da su isporuke u 2017. godini bile na nivou od oko 60 -65 % od navedenih „zlatnih godina“.

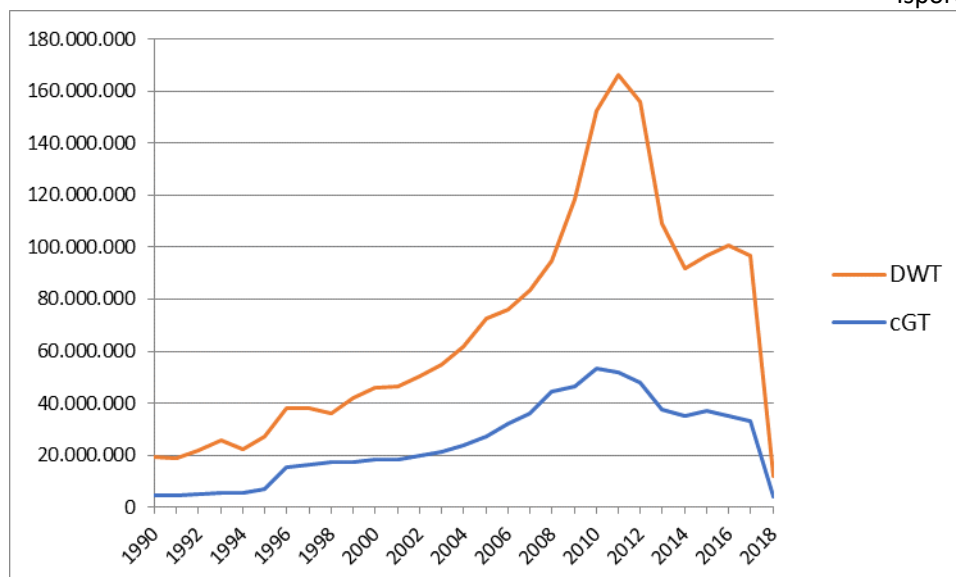
Za hrvatska brodogradilišta, najbolje godine su bile u periodu od 2004. -2007. U tom periodu hrvatska brodogradilišta su isporučivala prosječno godišnje 25 brodova, sa oko 856.700 DWT i oko 424.600 cGT. Za usporedbu, u 2017. godini hrvatska brodogradilišta su isporučila ukupno 10 plovnih jedinica s oko 154.700 tdw i oko 110.000 cGT, dakle oko 20 -25 % od najboljih godina.

U svjetskim razmjerima, od 2010. godine, zamjetan je silazni trend u količini isporučenih brodova, dok je to u hrvatskom slučaju počelo daleko ranije – od 2007. godine. Procjene su da će se ovakvo stanje na svjetskom tržištu stabilizirati i kretati u slijedećim godinama do maksimalno 2.000 isporučenih brodova godišnje.

Isporuke

	Broj brodova	DWT	cGT
1990	214	19.195.216	4.526.802
1991	200	18.590.224	4.467.819
1992	216	21.644.853	5.037.707
1993	248	25.859.066	5.720.785
1994	271	22.479.964	5.329.195
1995	363	27.099.850	6.808.164
1996	1.042	38.119.347	15.573.238
1997	1.119	38.237.703	16.392.537
1998	1.228	36.042.653	17.124.848
1999	1.137	41.818.826	17.290.947
2000	1.048	45.993.249	18.445.369
2001	1.044	46.494.669	18.262.605
2002	1.135	50.220.039	19.918.323
2003	1.183	55.038.546	21.454.015
2004	1.335	61.780.544	23.934.492
2005	1.620	72.694.765	27.365.707
2006	1.899	75.978.500	32.242.784
2007	2.205	83.241.532	36.259.343
2008	2.679	94.780.717	44.254.714
2009	2.886	118.747.288	46.396.156
2010	3.081	152.445.835	53.164.469
2011	2.967	166.259.340	52.022.925
2012	2.745	156.016.733	47.851.798
2013	2.119	108.961.770	37.429.212
2014	1.872	91.685.929	35.297.980
2015	1.892	96.849.358	37.070.192
2016	1.675	100.507.805	35.018.425
2017	1.472	96.978.510	33.066.854
2018	152	12.023.790	4.157.578

Isporuke

Knjige narudžbi**Svjetska Knjiga narudžbi (Siječanj 2018.) – nosivost (t)**

R.br.	Zemlja	dwt	%
1.	Kina	92.083.508	45,51%
2.	Japan	48.923.010	24,18%
3.	Južna Koreja	47.218.867	23,34%
4.	Filipini	4.861.426	2,40%
5.	Vijetnam	2.174.936	1,07%
6.	Brazil	1.229.914	0,61%
7.	Tajvan	977.351	0,48%
8.	Rusija	742.820	0,37%
9.	Španjolska	727.159	0,36%
10.	Hrvatska	694.684	0,34%
11.	SAD	404.302	0,20%
12.	Njemačka	228.024	0,11%
13.	Rumunjska	164.553	0,08%
14.	Indonezija	162.466	0,08%
15.	Turska	156.761	0,08%
16.	Finska	144.800	0,07%
17.	Nizozemska	113.896	0,06%
18.	Italija	103.575	0,05%
19.	Francuska	100.472	0,05%
20.	Singapur	86.791	0,04%
21.	Ostali	1.038.738	0,51%
	UKUPNO	202.338.053	100,0%
	Europa	3.268.569	1,62%

Svjetska Knjiga narudžbi (Siječanj 2018.) – kompenzirane bruto tone (cGT)

R.br.	Zemlja	cGT	%
1.	Kina	29.596.908	37,62%
2.	Južna Koreja	16.232.409	20,63%
3.	Japan	16.156.625	20,54%
4.	Italija	2.959.950	3,76%
5.	Njemačka	2.416.811	3,07%
6.	Francuska	1.699.206	2,16%
7.	Filipini	1.389.233	1,77%
8.	Finska	1.287.942	1,64%
9.	Vijetnam	1.142.051	1,45%
10.	Brazil	854.477	1,09%
11.	Hrvatska	546.894	0,70%
12.	Rusija	471.190	0,60%
13.	SAD	401.991	0,51%
14.	Tajvan	400.156	0,51%
15.	Norveška	392.179	0,50%
16.	Španjolska	360.063	0,46%
17.	Singapur	357.659	0,45%
18.	Rumunjska	329.924	0,42%
19.	Nizozemska	304.268	0,39%
20.	Turska	249.895	0,32%
21.	Ostali	1.117.093	1,42%
	UKUPNO	78.666.924	100,0%
	Europa	11.161.684	14,19%

Europska Knjiga narudžbi (Siječanj 2018.) – nosivost (t)

R.br.	Zemlja	dwt	%
1.	Rusija	742.820	22,73%
2.	Španjolska	727.159	22,25%
3.	Hrvatska	694.684	21,25%
4.	Njemačka	228.024	6,98%
5.	Rumunjska	164.553	5,03%
6.	Turska	156.761	4,80%
7.	Finska	144.800	4,43%
8.	Nizozemska	113.896	3,48%
9.	Italija	103.575	3,17%
10.	Francuska	100.472	3,07%
11.	Norveška	57.170	1,75%
12.	Poljska	25.885	0,79%
13.	Bugarska	4.300	0,13%
14.	Grčka	2.500	0,08%
15.	Velika Britanija	1.700	0,05%
16.	Ostali	270	0,01%
	UKUPNO	3.268.569	100,00%

Europska Knjiga narudžbi (Siječanj 2018.) – kompenzirane bruto tone (cGT)

R.br.	Zemlja	cGT	%
1.	Italija	2.959.950	26,52%
2.	Njemačka	2.416.811	21,65%
3.	Francuska	1.699.206	15,22%
4.	Finska	1.287.942	11,54%
5.	Hrvatska	546.894	4,90%
6.	Rusija	471.190	4,22%
7.	Norveška	392.179	3,51%
8.	Španjolska	360.063	3,23%
9.	Rumunjska	329.924	2,96%
10.	Nizozemska	304.268	2,73%
11.	Turska	249.895	2,24%
12.	Poland	66.716	0,60%
13.	Velika Britanija	27.378	0,25%
14.	Portugal	27.117	0,24%
15.	Grčka	10.723	0,10%
16.	Ostali	11.428	0,10%
	UKUPNO	11.161.684	100,00%

S krajem siječnja 2018. godine u Svjetskoj knjizi narudžbi je bilo ukupno 3.212 brodova, s oko 202,3 milijuna dwt i oko 78,7 milijuna cGT. Vodeća svjetska brodograđevna zemlja je Kina s udjelom od oko 45,5 % Knjige narudžbi (mjereno u dwt), odnosno oko 37,6 % (mjereno u cGT), a slijedi Japan s oko 24,2 % (u dwt) i 20,5 % (u cGT), te Južna Koreja s oko 23,3 % (mjereno u dwt) i 20,6 % (mjereno u cGT).

Europska brodograđevna industrija zauzima 5. mjesto s udjelom od oko 1,6 % Svjetske Knjige narudžbi (mjereno u dwt), dok mjereno u cGT-ima, s oko 14,2 % zauzima 4. poziciju, iza Kine, Južne Koreje i Japana.

U svjetskim razmjerima, Hrvatska drži 10. poziciju s udjelom od oko 0,34 % (mjereno u dwt), odnosno 11. poziciju s oko 0,7 % (mjereno u cGT).

U europskim razmjerima, Hrvatska drži 3. poziciju s udjelom od oko 21,3 % (mjereno u dwt), odnosno 5. poziciju s oko 4,9 % (mjereno u cGT).

U Svjetskoj Knjizi narudžbi (mjereno u cGT), Uljanik Grupa (Uljanik Brodogradilište, 3.Maj Brodogradilište) je na 57. mjestu, a pojedinačno Uljanik Brodogradilište na 72. mjestu, 3.Maj Brodogradilište na 99. mjestu, Brodosplit na 108. mjestu, te Brodotrogir na 147. mjestu od 150 najvećih svjetskih brodogradilišta.

I nadalje, najveće svjetsko brodogradilište je južnokorejski Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering (DSME), koje mjereno u cGT-ima, drži oko 7,2 % Svjetske knjige narudžbi. Najveće europsko brodogradilište je njemački Meyer Werft sa oko 2,1 % Svjetske knjige narudžbi. Najveća svjetska brodograđevna grupacija je Hyundai Heavy Industries (HHI) sa oko 9,7 % Svjetske knjige narudžbi, dok je vodeća europska grupacija njemački Meyer sa oko 3,7 % Svjetske knjige narudžbi.

U Europskoj Knjizi narudžbi (mjereno u cGT), Uljanik Grupa (Uljanik Brodogradilište, 3.Maj Brodogradilište) je na 8. mjestu, a pojedinačno Uljanik Brodogradilište na 9. mjestu, 3.Maj Brodogradilište na 12. mjestu, Brodosplit na 16. mjestu, te Brodotrogir na 23. mjestu.

U 2017. godini, najveći broj brodova isporučilo je južnokorejsko brodogradilište Hyundai Mipo Dockyard, Ulsan – 45 brodova, s oko 1,03 milijuna cGT (prosječno 22.867 cGT/brodu). Drugim riječima ovo brodogradilište je svakih 8 dana isporučilo jedan brod (npr. tanker veličine 45.000 t). Hyundai Mipo Dockyard je u 2017. zapošljavalo oko 25.000 ljudi, a ima kapacitet od oko 1,9 mil. cGT-a (iskoristivost kapaciteta u 2017. – 54 %). Ipak ovolika količina brodova nije i najveća koju je isporučilo neko brodogradilište u 2017. Najveću količinu (mjereno u cGT-ima) isporučilo je južnokorejsko brodogradilište Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering (DSME) – 2.407.000 cGT (iskoristivost kapaciteta u 2017. – visokih 78 %). Za usporedbu, sva hrvatska brodogradilišta su u 2017. isporučila oko 110.000 cGT brodovlja (iskoristivost kapaciteta u 2017. – 25 %).

Novosti

1. EUROPA

Njemačka Vlada je poduzela daljnje ozbiljne korake u promociji LNG-a kao pogonskog goriva budućnosti na brodovima. Tako je kao dio nacionalne strategije oko uvođenja LNG-a kao alternativnog pogonskog goriva na brodovima koji viju njemačku zastavu, odobrila budžet (pomoć države) od oko 270 milijuna EUR-a, za konverziju brodskih pogonskih sustava, što bi značilo do 60 % subvencioniranih troškova takvih konverzija.

Norveško brodogradilište Ulstein, započelo je s gradnjom putničkog broda za polarna krstarenja. To će biti prvi takav brod u floti kompanije Lindblad Polar Cruise Ship.

Talijansko brodogradilište Fincantieri, Marghera, položilo je kobilicu za putnički brod za krstarenja „Carnival Panorama“. Ovo je ujedno treći brod iz serije „Vista-class“, veličine 133.500 GT, kapaciteta oko 2.400 putnika.

Talijanska grupacija Palumbo Group, izrazila je interes (Pismo namjere) za strateško partnerstvo u hrvatskom brodogradilištu Uljanik.

Kompanija MacGregor (dio grupacije Cargotec), odlučila je kupiti većinske udjele u vlasništvu konkurentske kompanije Rapp Marine. Cijela transakcija bi se trebala dovršiti do kraja prvog kvartala 2018., a vrijednost transakcije se procjenjuje na 19 milijuna USD.

Kompanija Rolls-Royce, razmatra prodaju dijela svojih poslovnih aktivnosti. Tako je objavljeno da se ide na smanjenje poslovnih aktivnosti, s tendencijom prodaje komercijalnih pomorskih aktivnosti i koncentracije na tri najvažnije aktivnosti: civilno zrakoplovstvo, obrambena industrija i sustavi populzije.

Kompanija Rolls-Royce otvorila je istraživački centar u Turku, Finska. Centar ima zadaću istraživanja i razvoja budućeg autonomnog pomorskog prometa, a u sklopu kojeg bi se razvio i projekt autonomnog broda te mreža upravljanja takvim brodovima. Ovakav potez još jasnije govori o budućim pravcima razvoja pomorskog prometa.

Njemačko brodogradilište MV Werften, počelo je rezanje čelika za prvu luksuznu jahtu za polarna krstarenja. Jahta će se izgraditi za kompaniju „Crystal Yacht Expedition Cruises“.

Kompanija „Carnival Corporation“, naručila je novi putnički brod za krstarenja, za svoju putničku kompaniju „P&O Cruises“. Brod je naručen u njemačkom brodogradilištu „MEYER WERFT“, a to će biti prvi brod čiji će biti pogon bit 100 % LNG. Isporuka broda je predviđena za 2022. godinu, a prvi brod iz serije bit će isporučen 2020. godine.

Španjolsko brodogradilište Navantia uvelo je nove strateške odrednice naziva „Shipyard 4.0“, što uključuje 3D printanje i ostale nespecificirane inovacije.

2. KINA

Kina je u 2017. godini bila globalni lider u svjetskoj brodograđevnoj industriji. Prema vodećim svjetskim analitičarima kineska brodograđevna industrija je bila vodeća u tri najvažnije kategorije: isporuke brodova, količina novougovorenih brodova i veličina knjige narudžbi.

China State Shipbuilding Corporation (CSSC), jedan od dva državna brodograđevna konglomerata, objavio je upozorenje investitorima da su dionice kompanije u riziku, zbog ostvarenog gubitka u posljednje dvije godine. Ostvareni gubitak u 2016. iznosio je 410 milijuna USD, a u 2017. godini 348 milijuna USD.

Kinesko brodogradilište „Wuchang Shipbuilding“, dio brodograđevnog konglomerata China Shipbuilding Industry Corporation (CSIC), potpisalo je Memorandum of Understanding (MOU) za gradnju 2 × 70,000 GT luksuzna putnička broda.

China State Shipbuilding Corporation (CSSC), jedan od dva državna brodograđevna konglomerata, pronašao je strateškog partnera za 4 brodogradilišta članice konglomerata, kako bi se smanjili gubitci. Prema izvorima iz CSSC, 8 (osam) investitora uložiti će oko 845 milijuna USD u brodogradilišta „Waigaoqiao Shipbuilding“ i „Chengxi Shipyard“, dok će 9 (devet) investitora uložiti 750 milijuna USD u brodogradilišta „Guangzhou Shipyard International“ i „Huangpu Wenchong Shpbuilding“.

3. JAPAN

Najveće japansko brodogradilište „Imabari Shipbuilding“, postiglo je dogovor o kupnji drugog japanskog brodogradilišta „Minaminippon Shipbuilding“. Prema postignutom dogovoru „Mitsui Engineering & Shipbuilding“ i „Mitsui O.S.K. Lines“, dva najveća dioničara „Minaminippon Shipbuilding“-a, odlučili su prenijeti svoje dionice u vlasništvo „Imabari Shipbuilding“-a, s 1.4.2018.

Japanska brodograđevna industrija značajno je poboljšala svoje rezultate u 2017. (u odnosu na 2016.). Naime, prema podacima s tržišta, Knjiga narudžbi japanskih brodogradilišta povećala se za 150 %, dok su u 2017. godini brodogradilišta ugovorila ukupno 195 brodova.

Japanska broderska kompanija „Mitsui O.S.K. Lines (MOL)“ potpisala je ugovor za gradnju jednog remorkera na LNG pogon, s japanskim brodogradilištem „Kanagawa Dockyard“. Početak gradnje broda predviđen je u veljači 2018., dok se isporuka broda predviđa u veljači 2019., te bi bio u operativnom stanju u travnju 2019. To će biti prvi takav brod u floti „MOL“-a, a također i prvi motor „Yanmar“-a na LNG pogon.

4. JUŽNA KOREJA

Južnokorejska brodograđevna industrija zadala si je vrlo visoke ciljeve za 2019. godinu, u svjetlu očekivanja poboljšanja stanja na svjetskom brodograđevnom tržištu. Prema izvorima s tržišta, cilj najvećeg brodogradilišta „Hyundai Heavy Industries Co.“ jest ugovaranje novih brodova u vrijednosti oko 13,2 milijarde USD, što je u usporedbi s ciljem za 2018. (7,5 milijardi USD) porast za oko 76 %. Prema službenim podacima, u 2013. godini „Hyundai Heavy Industries Co.“ je ugovorio novih brodova u vrijednosti 21,2 milijarde USD, 2014. godine u vrijednosti 10,7 milijardi USD, u 2015. godini 12,4 milijardi USD, a u 2016. godini 10 milijardi USD.

Količina novougovorenog brodograđevlja u 2017. godini iznosila je 6,45 milijuna cGT, što predstavlja porast od 198.6 % u odnosu na 2016. godinu. S takvim pokazateljima južnokorejska brodograđevna industrija je daleko nadmašila svoje najveće konkurente, Japan i Kinu.

Južnokorejska grupacija „Korea Maritime Corporation“ podržat će gradnju do 200 novih brodova u južnokorejskim brodogradilištima do kraja 2020. godine. Ovakav plan je zacrtan u strateškim odrednicama južnokorejske vlade, u cilju oporavka domaće brodograđevne i pomorske industrije.

Južnokorejsko brodogradilište „Hyundai Heavy Industries“ ima zabranu sudjelovanja na državnom tenderu za gradnju vojnih brodova, zbog ranijeg sudjelovanja na tenderu za gradnju nuklearne centrale u Ujedinjenim Arapskim Emiratima, a koji tender je bio pod istragom južnokorejskih pravosudnih organa zbog protuzakonitih aktivnosti. Prema službenim informacijama Viši trgovački sud je donio pravomoćnu presudu protiv „Hyundai Heavy Industries“-a.

Prema službenim informacijama, zbog lošeg stanja na tržištu i velikih problema u poslovanju južnokorejskih brodogradilišta, broj kvalificirane radne snage u brodogradilištima se smanjio za više 50 % u posljednje 3 godine. Takav razvoj događaja uzrokovan je provedenim restrukturiranjima, ali i sve većom upotrebom robota u brodograđevnoj industriji. Tako je s krajem 2015. godine u južnokorejskim brodogradilištima bilo zaposleno više od 200.000 ljudi, u 2017. oko 130.000 ljudi, a za ovu godinu se predviđa manje od 100.000 ljudi.

Brodograđevna tržišta

- U Svjetskoj Knjizi narudžbi je s 31.1.2018. bilo ukupno 726 **brodova za rasuti teret**, s oko 80,1 milijuna tdw, što predstavlja 9,7 % aktualne flote brodova za rasuti teret; uočljiv je trend stalnog povećanja potražnje
- U Svjetskoj Knjizi narudžbi je s 31.1.2018. bilo ukupno 745 **tankera**, s oko 66,8 milijuna tdw, što predstavlja 9,8 % aktualne flote tankera; uočljiv je trend stabilne potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 31.1.2018. bilo ukupno 383 **kontejnerskih brodova** s oko 29,4 milijuna tdw, što predstavlja 11,5 % aktualne flote kontejnerskih brodova; uočljiv je trend povećanja potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 31.1.2018. bilo ukupno 74 **LPG tankera** s oko 2,5 milijuna tdw, što predstavlja 10,3 % aktualne flote LPG tankera; uočljiv je trend stabilne potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 31.1.2018. bilo ukupno 114 **LNG tankera** s oko 9,5 milijuna tdw, što predstavlja 23,4 % aktualne flote LNG tankera; uočljiv je trend smanjivanja potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 31.1.2018. bilo ukupno 338 **offshore** brodova s oko 0,9 milijuna tdw, što predstavlja 9,6 % aktualne flote offshore brodova; zaustavljen je trend smanjenja potražnje
- U Svjetskoj floti trgovačkih brodova je s 31.1.2018. bilo ukupno 59.322 brodova s oko 1.852,5 milijuna tdw, dok ukupna flota broji 94.221 brodova, s oko 1.933,8 milijuna tdw; ukupna vrijednost svjetske flote brodova je oko 940,2 milijarde USD

Cijene novih brodova

- Na **tankerskom** tržištu, **prosječne cijene novih brodova** su i nadalje u blažem porastu, tj. stabilne (tromjesečni trend) i to za sve veličine brodova; nešto veći porast zabilježen je kod „Aframax“ tankera (115.000 tdw) +3,1 %;

VLCC – 83,4 m.USD

Suezmax – 56 m. USD

Aframax – 45 m. USD

MR tanker – 35 m.USD

- Na tržištu **LNG tankera i LPG tankera**, **prosječne cijene novih brodova** u odnosu na listopad 2017. stagniraju;

LNG 174.000 m³ – 180,5 m. USD

LPG 82.000 m³ – 70 m. USD

- Na tržištu specijaliziranih **brodova za prijevoz automobila** („Pure Car Carriers“) kapaciteta 6.000 vozila, **prosječne cijene novih brodova** su u odnosu na listopad 2017. stabilne i nepromijenjene;

6.000 CEU – 61 m. USD

- Na tržištu **brodova za rasuti teret**, **prosječne cijene novih brodova** su u odnosu na listopad 2017. u manjem porastu i to u rasponu od 1,9 – 2,7 %;

Capesize – 44 m. USD

Panamax – 25,5 m. USD

Handymax – 24 m. USD

Handysize – 22 m. USD

- Na tržištu **kontejnerskih brodova**, **prosječne cijene novih brodova** su u odnosu na listopad 2017., za kapacitet broda od 13.000 TEU u padu i to za -1,1 %, dok su za brodove manjeg kapaciteta (2.750 TEU) i nadalje u porastu +3,2 %;

13.000 TEU – 107 m. USD

2.750 TEU – 29,8 m. USD

⇒ **Clarksonov Index prosječnih cijena novogradnji** je na nivou 126, a u odnosu na stanje u listopadu 2017., je u manjem porastu za +0,7 %

- **Prosječne cijene brodova za rezališta** su krajem siječnja 2018. bile u znatnom porastu u odnosu na siječanj 2017., te se kreću na nivou od oko **435 USD/t za tankere** i **465 USD/t za brodove za suhi teret** (porast od 36 odnosno 52 %)

- **Prosječne cijene polovnih tankera** su krajem siječnja 2018. u odnosu na kraj siječnja 2017. bile u porastu od +6 %, za **brodove za rasuti teret** u porastu za +18 %, dok su za **kontejnerske brodove** bile u porastu za +10 %; ovakvi trendovi ukazuju da je za **brodove za rasuti teret i kontejnerske brodove**, potražnja u konstantnom porastu, dok se kod **tankera** osjeća manje izraženi trend stabilne potražnje

Vozarine

- **Prosječne vozarine za tankere za sirovu naftu (jednogodišnji najam)** krajem siječnja 2018. bile su u padu od oko 10 % u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na nivou od 24.350 USD/dan za VLCC (310.000 tdw)

- **Prosječne vozarine za tankere za naftne proizvode (jednogodišnji najam)** krajem siječnja 2018. bile su u blažem porastu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i to za Panamax tankere (74.000 tdw) bile su na nivou od 13.125 USD/dan (porast od 0,3 %), MR Handymax tankere (48.000 tdw) 13.925 USD/dan (porast od 5,3 %), te za Handysize tankere (37.000 tdw) 12.500 USD/dan (porast od 9,4 %)

- **Prosječne vozarine za tankere za kemikalije (jednogodišnji najam)** (veličine 20.000 tdw, tankovi od nehrđajućeg čelika) su bile u padu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na nivou od 12.750 USD/dan (pad od 3 %)

- **Prosječne vozarine za LPG tankere – jednogodišnji najam** (veličine 84.000 m³) su bile u manjem porastu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na nivou od 18.905 USD/dan (porast od 3,7 %)

- **Prosječne vozarine za LNG tankere** (veličine 160.000 m³) su bile u većem porastu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na nivou od 75.000 USD/dan (porast od 63 %)

- **Prosječne vozarine za brodove za rasuti teret (jednogodišnji najam)** su krajem siječnja 2018. bile u većem porastu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na nivou od 18.125 USD/dan za Capesize (porast od 20 %), 12.875 USD/dan za Panamax (porast od 21 %), 11.750 USD/dan za Supramax (porast od 20 %) i 10.000 USD/dan za Handysize (porast od 24 %)
- **Prosječne vozarine za kontejnerske brodove** (veličine 1.000 – 4.400 TEU) krajem siječnja 2018. su u odnosu na 2017. u porastu i kreću se ovisno o veličini broda od 6.800 – 9.400 USD/dan; prosječna vozarina za kontejnerski brod kapaciteta 2.000 TEU (bez dizalica) je bila na nivou od 8.500 USD/dan (porast od 18,8 % u odnosu na 2017.)
- **Prosječne vozarine za offshore brodove** (područje rada Sjeverno more) su krajem siječnja 2018. bile stabilne, pa su tako za velike **AHTS** brodove (Anchor handling tug supply vessel) bile na nivou od oko 16.000 GBP/dan (2014. prosjek 35.000 GBP/dan, 2015. – 18.000 GBP/dan, 2016. – 16.000 GBP/dan), a za velike **PSV** (Platform supply vessel) na nivou od 7.000 GBP/dan (2014. prosjek 17.250 GBP/dan, 2015. – 7.600 GBP/dan, 2016. – 5.900 GBP/dan); trend pada nivoa vozarina od 2014. do sredine 2017. je zaustavljen i sada se uočava stabilno tržište, iako na nižim nivoima nego ranijih godina.

Siniša Ostojić, dipl. inž. brodogradnje
 Direktor
 Hrvatska brodogradnja Jadranbrod d.d.

Izvori: Clarkson (Shipping Intelligence Weekly), World Shipyard Monitor (Clarkson), Clarksons SIN, SEA Europe Shipbuilding market monitoring, IHS Fairplay, vlastita istraživanja